

Przystanek 4

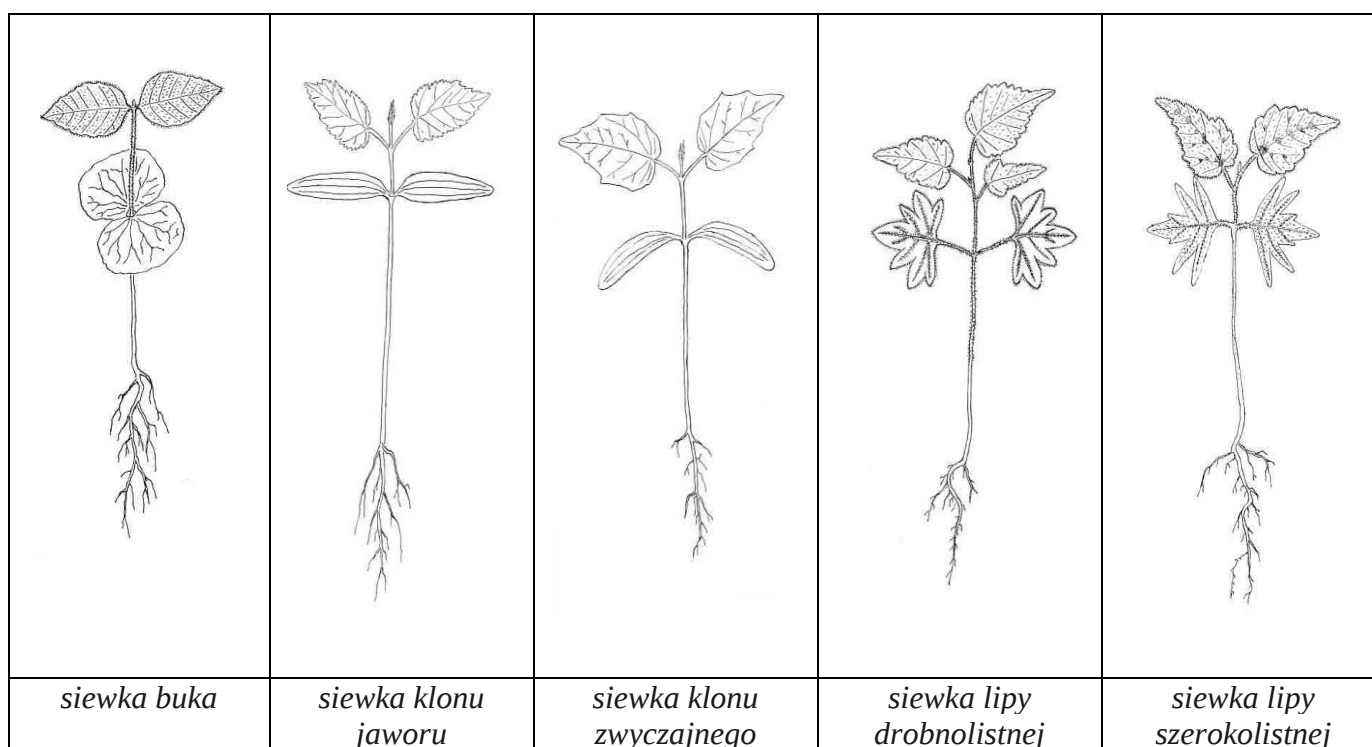
Cykl życia drzewa

Na wstępie warto przypomnieć dzieciom budowę drzewa w nawiązaniu do przystanku nr 3. Można skorzystać z materiałów pt. "Drzewo Basi" zawartych w linku:

<https://www.youtube.com/watch?v=XErryIPQdL4>

Rozwój drzewa można podzielić na trzy kolejne okresy: **młodociany, dojrzałości i starzenia się**.

Okres młodociany rozpoczyna się od wykiełkowania z nasienia i trwa do uzyskania zdolności do wydania nasion. Po wykiełkowaniu z nasion – powstają młodociane rośliny – **siewki**, które są zupełnie niepodobne do dojrzałych drzew, a które łatwo można zaobserwować wiosną, kiedy cała przyroda budzi się do życia.

Źródło: „Nasiona i siewki drzew”- Wojciech Gil, Stanisław Kinelski; Multico Oficyna Wydawnicza Warszawa 2003

W tym etapie drzewa odznaczają się szybkim wzrostem. Kulminacja przyrostu przypada na koniec **okresu młodocianego**. Wówczas drzewa znoszą pewne ocienienie i zanieczyszczenie powietrza, są jednak wrażliwe na przymrozki i susze.

W okresie dojrzałości zmniejsza się tempo wzrostu drzew oraz intensywność procesów życiowych. Drzewa zaczynają produkować nasiona.

Kwitnienie i wysiew nasion drzew

Wiek, w którym leśne rośliny drzewiaste rozpoczynają kwitnienie i owocowanie zależy od gatunku. Owocowanie drzew rozpoczyna się zwykle dopiero w wieku ok. 20 lat lub później. Im bardziej długowieczny jest gatunek, tym późniejsze kwitnienie i owocowanie.

W okresie starzenia się przyrost i owocowanie ulegają stopniowo zwolnieniu, aż do całkowitego zahamowania. Drzewa tracą zdolność przystosowywania się do zmian w środowisku. Rozpoczyna się

powolne obumieranie. Ta faza rozwoju jest najdłuższym etapem życia sędziwego drzewa. Rozmiar nie jest jednak jedynym wyznacznikiem, ponieważ największe drzewa nie muszą być najstarsze. Starzenie i obumieranie drzew, rozpoczyna się na długo przed ostatecznym końcem ich życia. A nawet **martwe drewno – tętni życiem**. W koronach martwych gałęzi, na powalonym pniu i rozkładających się korzeniach żyją tysiące organizmów. Wiele z tych organizmów bez martwego drewna nie mogłoby istnieć, odżywiać się, rozmnażać się czy ukrywać przed drapieżnikami. Dotyczy to owadów, mięczaków, pierścienic, a także płazów, gadów, ptaków owadożernych, ssaków oraz roślin, np. mchów, porostów, grzybów, paprotników. Martwe drewno stanowi miejsce gniazdowania ptaków śpiewających: pliszki, strzyżyka i muchołówki. W wykrotach można znaleźć gniazda: myszy leśnej, nornicy rudej lub ryjówki. Na rozkładającym się drewnie żyją tysiące gatunków bakterii i promieniowców, rozkładających związki organiczne na nieorganiczne (np. pierwiastki mineralne), w ten sposób powracają one do gleby, umożliwiając krążenie materii w przyrodzie. Również nasiona drzew kiełkują na martwym, rozkładającym się drewnie, gdzie znajdują odpowiednią ilość wilgoci i wyższą temperaturę niż w obniżeniach terenu.

Etapy życia drzewa

Karta pracy:

- kolorowanka pt. "Etapy życia drzewa" na podstawie ilustracji zamieszczonej wyżej.